

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR PWLLHELI 08 HYDREF 2024

PRESENOLDEB:

Cyngor Gwynedd: Y Cyngorydd Hefin Underwood,

Aelodau Cyfetholedig: Barry Simmons (Cynrychioli Cymdeithas Deiliaid Angorfeydd Marina Pwllheli), Michael Sol Owen (Plas Heli), Stephen Tudor (Clwb Hwyllo Pwllheli), Alwyn Roberts (Sefydliad y Bad Achub, Pwllheli), Wil Partington (Cymdeithas Masnachwyr Morwrol Pwllheli) a'r Cyngorydd Mike Parry (Cyngor Tref Pwllheli).

Swyddogion: Gerwyn Owen (Rheolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli), Llyr Beaumont Jones (Pennaeth Cynorthwyol Adran Economi a Chymuned) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill yn Bresennol yn Arsylwi: Desmond George (Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi).

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD Ethol y Cyngorydd Hefin Underwood yn gadeirydd ar gyfer 2024/25.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD Ethol y Cyngorydd Elin Hywel yn Is-gadeirydd ar gyfer 2024/25.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Y Cynghorwyr Elin Hywel, Richard Glyn Roberts, Gwilym Jones (Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog) a Nia Wyn Jeffreys (Aelod Cabinet Economi a Chymuned).

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

5. MATERION BRYD

Dim i'w nodi.

6. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 05 Mawrth, 2024 fel rhai cywir.

7. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Reolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli a thynnwyd sylw at y prif bwyntiau canlynol:

Cydymdeimlwyd â theulu a ffrindiau Ruth James, aelod blaengar o'r Gymdeithas Angorfeydd (PMBHA) yn dilyn ei marwolaeth annisgwyl yn gynharach eleni. Nodwyd bod yr heddlu yn dal i ymchwilio i'r digwyddiad angheuol ac y disgwyliad adroddiad terfynol gan y Crwner yn fuan.

Atgoffwyd bod swyddogion yn derbyn barn Aelodau'r Pwyllgor Harbwr ar addasrwydd y Cod Diogelwch Morwrol Porthladdoedd. Cadarnhawyd bod y Cod yn cael ei adolygu'n rheolaidd ac yn cael ei ddiweddarau gan yr Uwch Swyddog Harbwr a'r Rheolwr Gwasanaethau Morwrol ar hyn o bryd. Eglurwyd bod Tŷ'r Drindod wedi ymweld â'r harbwr yn ddiweddar a byddent yn cyflwyno adroddiad ar y mater hwn maes o law.

Strategaeth Hir Dymor Harbwr Pwllheli

Tynnwyd sylw at Strategaeth Hir Dymor Harbwr Pwllheli. Nodwyd bod y Strategaeth yn adnabod gweledigaeth ar gyfer ardal harbwr Pwllheli ac yn cynnig fframwaith ddatblygu ar gyfer buddsoddiadau i'r dyfodol. Diolchwyd i'r Aelodau a phob unigolyn sydd wedi rhoi mewnbwn i'r strategaeth hyd yma. Ymhelaethwyd bod y Strategaeth yn nodi prif agweddau ar gyfer llwyddiant i'r dyfodol set:

- Rhaglen hir dymor cynaliadwy i'r prif heriau carthu
- Adnewyddu strwythurau angenrheidiol y pontŵns a stanciau.
- Cyflawni buddsoddiad hir dymor drwy glustnodi cyllidebau mewnol i gydnabod rhai elfennau o welliannau, wrth baratoi achosion busnes a thargeddu ffynonellau ariannol er mwyn ddenu buddsoddiad.
- Gweithredu penderfyniadau canlynol ar y cyd gyda chynlluniau ehangach tref Pwllheli.

Cadarnhawyd bod gwaith eisoes yn mynd rhagddo er mwyn datblygu'r agweddau hyn drwy ffrydiau gwaith a rhaglen fuddsoddi ar gyfer Hafan a harbwr Pwllheli. Cydnabuwyd bod y sefyllfa ariannol bresennol yn heriol ond nodwyd bod sawl datblygiad cadarnhaol hyd yma, megis:

- Penderfyniad Cabinet Cyngor Gwynedd i glustnodi hyd at £5.4m i gyfrannu tuag at gostau carthu ac adnewyddu isadeiledd o fewn yr harbwr (pontŵns a stanciau), fel rhan o Gynllun Rheoli Asedau Cyngor Gwynedd 2024-2034. Sicrhawyd bod yr arian hwn yn ychwanegol i gronfeydd presennol yr harbwr. Cadarnhaodd Pennaeth Cynorthwyol Adran Economi a Chymuned bod yr arian hwn wedi cael ei ymrwymo i'r harbwr yn dilyn adolygiad o'r asedau sydd angen blaenoriaeth i'w buddsoddi ynddynt dros y 10 mlynedd nesaf. Rhagwelwyd yr angen i ddatblygu achosion busnes a cheisiadau ariannol am arian ychwanegol.
- Sicrwydd bod arian wedi ei glustnodi ar gyfer cwblhau gwelliannau i ardal Ceir Gogledd.
- Amlygwyd cyfle i gryfhau cysylltiadau rhwng canol tref Pwllheli a'r harbwr drwy Gynllun Creu Lle'r dref.
- Cydweithio'n agos gydag Adran Amgylchedd Cyngor Gwynedd a'r Cynllun Rheoli a Datblygu'r Hen Ynys i greu ardal natur, hamdden a llesiant.

Pwysleisiwyd bod partneriaeth gyda chyrff cyhoeddus, busnesau a chymunedau yn allweddol sicrhau bod yr ardal yn cyrraedd ei llawn botensial.

Derbyniwyd ymholiad ar y cynnig o fewn yr adroddiad i ddatblygu ardal berfformio agored wedi'i thirweddu ar ardal yr Hen Ynys a'r Harbwr Mewnol, gan ystyried sut bydd yr harbwr yn cydweithio gyda'r Cyngor Tref ar y datblygiad hwn. Ymhellach, ystyriwyd yr angen am ddatblygiad Tacsî Dŵr i gynorthwyo'r cysylltiad gyda chanol y dref, fel gyflwynwyd yn y Strategaeth, gan bod yr Harbwr eisoes yn eithaf canolog i'r dref ac byddai defnyddio'r tacsî yn siwrne byr iawn, ond y byddai'n ddefnyddiol i ymwelwyr sydd yn aros ar y maes carafannau ar gyrion yr harbwr. Mewn ymateb, cadarnhaodd Reolwr Masnachol Hafan a Harbwr Pwllheli mai syniadau gan yr ymgynghorwyr ar gyfer dyfodol yr harbwr yw'r datblygiadau hyn, ac nid oes ymrwymiad iddynt ar hyn o bryd. Fodd bynnag, nodwyd bod cynllun yn ardal yr Hen Ynys i ddatblygu'r natur a bywyd gwyll a welir yno.

Sicrhawyd bod yr hen Glwb Hwyllo wedi cael ei drosi yn lleoliad dysgu a gofal plant yn ddiweddar yn dilyn ymgyrch cymunedol mawr. Pwysleisiwyd nad oes modd i newid hyn yn y dyfodol. Ymhelaethwyd bydd cais cynllunio yn cael ei gyflwyno yn fuan er mwyn datblygu'r cyfleusterau cawodydd sydd ar gael ym Mhlas Heli a chael gwared ar y cawodydd yn yr hen Glwb Hwyllo, gan nad yw'r sefyllfa bresennol yn ddigonol.

Carthu

Atgoffwyd yr Aelodau o'r buddsoddiad diweddar gwerth £500,000 i wagio'r lagŵn distyllu. Rhoddwyd diweddiariad bod y gwaith o garthu ardaloedd dynodedig o gwmpas y pontŵns, doc tanwydd a'r sianel ger yr harbwr allanol wedi dechrau. Pwysleisiwyd mai dim ond oddeutu 10,000m³ o'r llaid sydd yn cael ei glirio, sef traean yr holl llaid sydd yno. Eglurwyd bod £1.4m o'r £5.4m a ddarparwyd gan y Cynllun Rheoli Asedau a drafodwyd yn gynharach, yn mynd i gael ei ddefnyddio at ddibenion carthu (gyda £4m yn cael ei ddefnyddio ar faterion y pontŵns). Esboniwyd bod dwy elfen o'r gwaith carthu yn derbyn ystyriaeth ar hyn o bryd megis adennill tir ger yr Hen Ynys gan ddefnyddio llaid yr harbwr a phwmpio llaid allan i'r bae (yn ddibynnol ar dderbyn trwydded forol).

Materion Ariannol

Adroddwyd bod adnoddau ariannol ychwanegol wedi ei ymrwymo o'r cronfeydd er mwyn cwblhau gwaith o gwmpas yr harbwr. Cadarnhawyd bod hyn yn cynnwys; gwagio'r lagŵn distyllu, carthu, buddsoddi mewn uwchraddio system camerâu TCC a gosod gwe-gamera. Mynegwyd balchder bod dros 64,000 o ymweliadau i'r gwe-gamera drwy wefan yr harbwr yn ystod mis Awst, gyda niferoedd uchel o ymwelwyr i'r safle drwy gydol misoedd yr haf. Ymhelaethwyd bod cais wedi ei dderbyn gan yr heddlu am gymorth yr harbwr i osod TCC ychwanegol ger y fynedfa i draeth Glandon er mwyn cynorthwyo pan fydd materion yn codi, gan nodi bod trafodaethau am eu hariannu'n parhau.

Eitemau Gweithredol

Cadarnhawyd bod holl Gymhorthion Mordwyo'r harbwr yn gweithio ac wedi eu lleoli'n gywir. Nodwyd bod un Rhybudd i Forwyr yn weithredol ar hyn o bryd er mwyn amlygu'r gwaith carthu sydd yn digwydd ar hyn o bryd. Eglurwyd bod Tŷ'r Drindod wedi ymweld â'r harbwr yn ddiweddar gan nodi eu bod yn paratoi adroddiad ar yr angen i ddiweddarau 'Aids to Navigation' yr harbwr i'r dyfodol.

Cydnabuwyd yr angen i adolygu rhifau cyflawn yr angorfeydd sydd yn yr harbwr. Esboniwyd nad yw nifer o'r angorfeydd mewn defnydd ac felly mae swyddogion yn trafod gyda Stad y Goron i gadarnhau'r rhifau terfynol a all gael ei ddefnyddio. Nodwyd ei fod yn bwysig i gadarnhau'r niferoedd hyn er mwyn gallu asesu llwyddiant yr harbwr wrth adrodd ar niferoedd angorfeydd sydd mewn defnydd mewn cyfarfodydd herio perfformiad yr Adran Economi a Chymuned.

Cyfeiriwyd at Arolwg Boddhad Cwsmer sydd yn cael ei ddarparu gan y Gymdeithas Angorfeydd. Tynnwyd sylw bod boddhad cwsmeriaid ar argraff weledol yr harbwr yn dechrau gostwng ers rhai blynnyddoedd ac felly mae gwaith yn mynd rhagddo i fuddsoddi mewn ffrydiau gwaith i ymateb i'r sylwadau hyn.

Llongyfarchwyd Sarah Hattle ar ei phenodiad diweddar fel Harbwr feistr a Dirprwy Rheolwr newydd i'r harbwr a Hafan Pwllheli. Nodwyd y bydd hi'n cysgod i'r Harbwr feistr presennol, Wil Williams, cyn ei ymddeoliad yn gynnar yn 2025. Cadarnhawyd y bu i'r harbwr benodi Cymhorthydd Harbwr Tymhorol dros yr Haf. Eglurwyd hefyd bod y Bosun Cynorthwyol yn gorffen yn ei rôl barhaol ar gyfer astudiaethau Prifysgol, ond y byddai'n parhau i weithio yn yr harbwr yn achlysurol.

9. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Nodwyd y bydd y cyfarfod nesaf yn cael ei gynnal ar 11 Mawrth, 2025.

Dechreuodd y cyfarfod am 6.00 pm a daeth i ben am 7.00 pm.

CADEIRYDD.